

عنوان مقاله:

اصول و تکنی کهای جراحی اندامهای کلیوی-ادراری در دوران اسلامی(از سوم تا قرن سیزدهم هجری)

محل انتشار:

طب و تزکیه، دوره 26، شماره 4 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

سید ماهیار شریعت پناهی - استادیار، گروه تاریخ و تمدن ملل اسلامی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد،

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: در مطالعات تاریخ پزشکی، شاخه جراحی در طب دوره اسلامی، کمتر موردبررسی همه جانبه و تخصصی قرار گرفته است؛ لذا هدف از این تحقیق نشان دادن برخی از ابتکارات و دستاوردهای مهم و تاثیرگذار جراحان عصر اسلامی در این زمینه بوده است. با توجه به محدوده موضوعی گسترده، اندام کلیوی- ادراری انتخاب گردید تا ظرافت و حساسیت ایناندام ها، زوایای بیشتری از نوآوری های این دوره را به نمایش گذاشته است. روش بررسی: روش تحقیق کیفی و از نوع توصیفی- تحلیل بوده است و با این روش محتوای متون مرجع دانش جراحی دوره اسلامی موردبررسی نقادانه و تحلیل قرار گرفته است. بر این اساس، آثار شاخص و مرجع این دوره گلچین شده است. با این هدف بازه زمانی قرن سوم هجری، آغاز تالیفات اصیل در این حوزه تا قرن سیزدهم هجری که ورود طب نوین به جهاناسلام است، انتخاب گردید. سپس د اصول و تکنی کهای ثابت جراحان در زمینه جراحی کلیه، مثانه و مجرای ادراری، موردتجزی هوتحلیل قرار گرفته است؛ درنهایت با روش استقرایی اصول و تکنی کهای رایج در این حوزه مشخص شده است. یافته ها: اصول ثابت و رایج جراحی شامل: تشخیص افتراقی، اصول احتیاطی، ممانعت از خونریزی: مانند داغ زدن،نشستن در آبرن، پاشیدن ترکیبات قابض، حجامت و بستن محل زخم بوده است؛ پس از جراحی، اصول بهداشتی در موضعجراح یشده نیز توسط همه جراحان مورد تا کید بوده است؛ یافته های تحقیق این تکنیک های جراحی اندام کلیوی-ادراری مطرح کرده است: داغ میخی کلیه و مثانه، داغ مخصوص انواع مختلف فتق، شکافتن با تکنیک بزل، سلاخ کردن، شکافزدن عرضی، البته در این دوره از تکنیک قطع کردن به دلیل خطرات بسیار استفاده نمی شده است. نتیجه گیری: نتایج تحقیق موید این فرض بوده است که برخی اصول و تکنیک های ثابت در این مقطع زمانی از شرقتا غرب جهان اسلام موردپذیرش و متداول بوده است. در زمینه تکنیک های جراحی سه روش عمده شامل: داغ کردن،شکافتن و قطع کردن بوده است و در زمینه اصول ثابت نیز شامل تشخیص افتراقی، رعایت اصل اخلاقی عدم آسی برسانیه بیمار، جلوگیری از خونریزی، بخیه زدن و ضدعفونی کردن موضع زخم بوده است.

کلمات کلیدی:

جراحی، کلیه، مثانه، فتق، اصول، تکنیک، دوره اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/874519>

